

nemlig omtrent saadanne som den Bane, der var optagen i et Forslag om den østsydhjællandske Bane, er jeg kommen til den bestemte Overbeviisning, at de smalsporede Baner have et Fortrin, og at det er dette System, som der absolut maa flaaes ind paa her i Landet, deels hvis de Baner, som allerede ere anlagte, nogenlunde skulle forrente sig, deels hvis det skal blive muligt at udvide Jernbanesystemet til de Egne af Landet, som endnu ikke have faaet nogen Nytte deraf, men som det vil være baade i de enkelte Egenes og i hele Statens Interesse, at det maa blive udvidet til. Det er dette System, jeg tænker mig anvendt paa de Spørgsmaal, der ved nærværende Lovforslag og dets Motiver — jeg mener begge de i Forslaget angivne og desuden Syd- og Vest-Banerne i Vestjylland, — er Tale om, og som det ærede Medlem for Aalborg har angivet, dreier sig om henimod 10 Millioner Rd. Havnen iberegnet, hvilken Sumoppgivelse jeg er fuldstændig enig med ham i. Ved at anvende det System, som jeg her taler om, vilde Bekostningen ved det, der omhandles, kunne nedsettes med mindst 3 Millioner Rd., det vil sige med noget Mere, end den projecterede vestjydske Bane — 17½ Mil — og Havnen ved Esbjerg tilsammen vilde koste; Noget mere end dette vilde kunne bespares ved dette Systems Anvendelse. Jeg skal blot nævne nogle Tal for at tydeliggøre min Tanke. Vestbanen er projecteret til omtrent 3,300,000 Rd. Anlæg og Drift; ved denne vilde der efter min Mening kunne spares c. 1,200,000 Rd. Vendsyssel-Banen er anslaaet til c. 2,500,000 Rd.; ved den vilde der sandsynligviis kunne spares mindst 1,000,000 Rd. Skanderborg-Silkeborg-Banen er anslaaet som let bredsporet til c. 500,000 Rd.; v.d. at indrette den som smalsporet, vilde der sandsynligviis kunne spares c. 100,000 Rd. Veile-Strandby- eller Esbjerg-Banen — jeg nævner dette Project for heller ikke at komme paa Kant med de saakaldte nationale Interesser — antager jeg vil kunne anslaaes til 180,000 Rd. pr. Mil — det giver for 10 Mil 1,800,000 Rd.; der vilde, saavidt jeg kan skjønne, kunne spares c. 70,000 Rd. pr. Mil; det giver for 10 Mil 700,000 Rd. Ved Besparelsen har jeg dog tænkt mig Besparelse i Anlæg og

Driftsmateriel tilsammen. Driftsmateriellet vil efter det bredsporede System sandsynlig for de 3 sidstnævnte Baners Vedkommende kræve 6 à 700,000 Rd.; endvidere skal Havnen koste 600,000 Rd., det bliver i det Hele lidt over 9 Millioner, hvoraf jeg troer der ved det smalsporede System kunde spares c. 3 Millioner. Hvad dette Systems Anvendelse forøvrigt angaaer, vil jeg bemærke, at jeg har faaet det Indtryk, at de 3 Hovedfactorer, som bestemme et slikt Anlægs Værdi, nemlig en billigere Anlægs-capital, hyppige Tog og lave Taxter, ere det, der giver dette System dets Hovedfortrin. Det er jo indlysende, at naar Anlægs-capitalen er lavere, og naar man tænker sig, at Trafikken er den samme, saa bliver Udbyttet i Forhold til Anlægs-capitalen en Deel større; men dette har ogsaa igjen den Fordeel, at disse Jernbaner, idet de have mere at bestille, kunne tilbyde lavere Taxter, at de tillade flere Holdepladser, uden at den Hurtighed, som nu haves paa de sværere, lider derved, idet de hurtigere kunne standses og sættes i Gang med fuld Fart igjen, og at de nødvendiggjøre hyppigere Tog, hvoraf igjen følger, at de, der i det Hele færdes med dem, udgjøre en meget stor Brødel mere, end de, der færdes paa de bredsporede Baner, som i Reglen frembyde saa Tog om Dagen og have høie Taxter. Naar vi tage dette Forhold billedligt, og naar man tænker sig i store Træk det Kjøretøi, som vi benytte, nemlig vore nuværende Locomotiver, og man saa i Forbindelse dermed opkaster et andet Spørgsmaal, nemlig det: Paa hvilket Stadium maatte vi komme til at staae efter vore Forhold, naar vi paa den ene Side stille os for Die de største Jernbaner i Europa — jeg tænker nærmest paa dem i England — og paa den anden Side de mindste, der gives, saa vil det vise sig, at det Kjøretøi, vi benytte, er for stort.

Rettelser.

Sp. 594, Lin. 9 s. n.: „Medborgere“ l.: „Medlemmer“
— 598, — 2 — „saa siger jeg“ l.: „saa kan man sige“